NURMEKSEN KAUPUNKI

PIELISEN-KUOKKASTENJÄRVEN RANTAOSAYLEISKAAVAN MUUTOS, LAUKANSAARI JA POROSAARI

Kaavaselostus, ehdotus

Kaavaluonnos nähtävillä:
Kaavaehdotus nähtävillä:
Kunnanhallitus:
Kunnanvaltuusto:

Kaavatunnus:

FCG SUUNNITTELU JA TEKNIIKKA OY 27.10.2016 P25133

Kaavaselostus, valmisteluvaihe

Leskinen, Paananen

27.10.2016

Sisällysluettelo

1 RANTAOSAYLEISKAAVAN MUUTOS ... 1
2 SUUNNITTELU JA PÄÄTÖKSENTEKOVAIHEET ... 3
3 OSALLISET JA OSALLISTUMINEN SEKÄ VIRANOMAISYHTEISTYÖ ... 3
4 PERUSTIEDOT ... 4
4.1 Suunnittelutilanne ... 4
4.1.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ... 4
4.1.2 Maakuntakaava ... 4
4.1.3 Yleiskaavat ... 5
4.1.4 Asemakaavat ... 7
4.1.5 Rakennusjärjestys ... 9
4.1.6 Pohjakartta ... 9
4.1.7 Muinaisjäännökset ... 9
4.2 Alueen yleiskuvaus ... 9
4.3 Luonto- ja luonnonympäristö ... 9
4.4 Maanomistus ... 10
4.5 Yhdyskuntarakenne sekä rakennettu ympäristö ... 10
5 YLEISKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET ... 11
5.1 Osayleiskaavan muutoksen suunnittelun tarve ... 11
5.2 Osayleiskaavaluonnos ... 11
5.3 Osayleiskaavaehdotus ... 12
5.4 Osayleiskaava ... 12
6 YLEISKAAVA JA SEN PERUSTEET ... 12
6.1 Mitoitus ... 12
6.2 Aluevaraukset ... 12
6.2.1 Loma-asuntoalueet ... 13
1.1.1 Maa- ja metsätalousvaltainen alue ... 13
6.2.2 Muut merkinnät ja määräykset ... 13
6.2.3 Yleismääräykset (voimassa olevan kaavan mukaisesti) ... 13
7 VAIKUTUSTEN ARVIOINTI ... 15
7.1 Yleistä ... 15
7.2 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön ... 15
7.3 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön ... 15
7.3.1 Vaikutukset pohjavesiin ... 16
7.4 Vaikutukset maisemaan ... 16
7.5 Taloudelliset vaikutukset ... 16
7.6 Sosiaaliset vaikutukset ... 16

7.7 Yhteenveto vaikutuksista 16
8 KAAVAMERKINNÄT JA MÄÄRÄYKSET 16
9 TOTEUTTAMINEN 16

Liitteet: Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
Luonnosvaiheen lausunnot ja vastine

PIELISEN-KUOKKASTENJÄRVEN RANTAOSAYLEISKAAVAN MUUTOS, LAUKANSAARI JA POROSAARI

Kaavan nimi:	Pielisen - Kuokkastenjärven rantaosayleiskaavan muutos, laukansaari ja porosaari
Kaavan päiväys:	1.9.2016
Alueen määrittely:	Kaavamuutos koskee tiloja RN:o 541-414-3-13 sekä tilaa RN:o 541-411-10-12
Kaavan laatija:	**FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy**
Osoite:	Timo Leskinen aluepäällikkö, DI Pl 1199 (Microkatu 1) 70211 Kuopio Puhelin 040 508 9680,
Sähköposti:	timo.leskinen@fcg.fi
Projektinumero:	P25133
Vireilletulo:	22.0.2016
Luonnos nähtävillä:	23.9. – 24.10.2016
Ehdotus nähtävillä:	
Kunnanvaltuusto hyväksynyt:	
Kaupungin yhteyshenkilö:	Nurmeksen kaupunki Maankäyttöpäällikkö Anna-Maria Latosaari

1 RANTAOSAYLEISKAAVAN MUUTOS

Rantaosayleiskaavan muutoksen tavoitteena on siirtää Pielisen Porosaaresta yksi rakennuspaikka Kuokkastenjärven Laukansaareen. Suunnittelualueet sijaitsevat Nurmeksen keskustan eteläpuolella. Porosaareen etäisyyttä Nurmeksen keskustasta on noin 26 km ja Laukansaareen etäisyyttä on noin 7 km. Suunnittelualueilla tai niiden läheisyydessä ei sijaitse rakennuksia. Alueet ovat tavanomaisessa maa- ja metsätalouskäytössä.

Kaavamuutoksen pinta-ala on noin 2,4 ha.

Kuva 1 Suunnittelualueiden sijainti on osoitettu kuvassa likimääräisesti punaisin ympyröin

Nurmeksen kaupungin puolesta työtä ohjaa maankäyttöpäällikkö Anna-Maria Latosaari.

Kaavoituksen laadinnasta vastaa FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, DI Timo Leskinen, arkkitehti Lillian Savolainen sekä Ins. Amk Susanna Paananen.

Kuva 2 Näkymä Laukansaaresta.

2 SUUNNITTELU JA PÄÄTÖKSENTEKOVAIHEET

Kaavaprosessi	Ajankohta
Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu	9.12.2014
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) nähtävillä ja kaavaluonnoksen nähtävilläolo	
Kaavaehdotuksen nähtävilläolo	
Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu	
Osayleiskaavan hyväksyminen	

3 OSALLISET JA OSALLISTUMINEN SEKÄ VIRANOMAISYHTEISTYÖ

Osalliset sekä osallistumista koskeva menettely on kuvattu kaava koskevassa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja kaavaluonnos asetetaan nähtäville 23.9. – 24.10.2016 väliseksi ajaksi.

Kaavaluonnoksesta ja -ehdotuksesta pyydetään osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetyiltä viranomaisilta lausunto. Tiivistelmä lausunnoista, niihin annetut vastineet sekä niiden pohjalta kaava-asiakirjoihin tehdyt muutokset ja täydennykset esitetään kaavaselostuksen liiteasiakirjoissa.

Osayleiskaavan vaikutuksia arvioidaan tarvittaessa yhteistyössä niiden viranomaisten kanssa, joiden toimialaa kysymykset koskevat

Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 9.12.2014.

4 PERUSTIEDOT

4.1 Suunnittelutilanne

4.1.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto päätti Valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 30.11.2000 ja päätös tuli lainvoimaiseksi 26.11.2001. Valtioneuvosto päätti 13.11.2008 valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistamisesta. MRL 24 §:n 2 momentin mukaan alueidenkäytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on jaettu yleis- ja erityistavoitteisiin. Yleistavoitteisiin sovelletaan alueidenkäytön suunnittelua koskevia oikeus-vaikutuksia vain yleispiirteisen kaavoituksen osalta. Erityistavoitteisiin sovelletaan alueidenkäytön suunnittelua koskevia oikeus-vaikutuksia kaikkien kaavojen osalta, mikäli tavoitetta ei ole kohdennettu vain tiettyyn kaavatasoon.

Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita ovat:

- Toimiva aluerakenne
- Eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu
- Kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat
- Toimivat yhteysverkostot ja energiahuolto
- Luonto- ja kulttuuriympäristöinä erityiset aluekokonaisuudet (Vuoksen vesistöalue)

4.1.2 Maakuntakaava

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto hyväksyi aluetta koskevan Pohjois-Karjalan maakuntakaavan 21.11.2005 ja valtioneuvosto vahvisti kaavan 20.12.2007. Kaava-alueeseen ei kohdistu aluevarauksia. Maakuntakaavan merkitty laivareitti sivuaa Laukansaarta.

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntakaavan II-vaiheen 4.5.2009, jonka ympäristöministeriö on vahvistanut 10.6.2010. Maakuntakaavan II-vaiheessa käsitellään seuraavia maankäyttöluokkia:

- maa-aineisten otto; soranottoalueet ja maakunnallinen harjujen, moreenien ja kallioiden suojelu
- turvetuotanto; turvesuot ja maakunnallinen soidensuojelu
- varuskuntien ja niiden harjoitus- ja ampuma-alueiden sekä seudullisesti merkittävien ampumaratojen melualueet.

Maakuntakaavan II-vaiheessa kaava-alueeseen ei kohdistu aluevarauksia.

Maakuntakaavan 3. vaiheen Ympäristöministeriö vahvisti 5.3.2014. Kaavan 3. vaiheessa on käsitelty seuraavat maankäyttöluokat, joita ei ole käsitelty aikaisemmissa maakunta-kaavoissa: kalliokiviainesten otto, arvokkaat kalliot, rakennusperintö, tuulivoima, polku-pyöräreitit, puolustusvoimien varasto-, harjoitus- ja ampuma-alueiden suojavyöhykkeet, teollisuusmineraalien ja malmien esiintymisalueet sekä näistä johtuvat tarkistukset maakuntakaavan 1. ja 2. vaiheisiin.

Maakuntakaavan III-vaiheessa kaava-alueeseen ei kohdistu aluevarauksia. Laukansaaren vierestä kulkee ohjeellinen vesiretkeilyreitti.

Maakuntavaltuustomme hyväksyi 15.6.2015 maakuntakaavan 4. vaiheen. Ympäristöministeriö on vahvistanut kaavan 4. vaiheen 18.8.2016. Kaavan 4. vaiheessa käsitellään

- vähittäiskaupan suuryksiköt
- keskusverkko
- taajamatoimintojen alueet
- joitakin teollisuus- ja työpaikkatoimintojen alueita

Maakuntakaavan IV-vaiheessa kaava-alueeseen ei kohdistu aluevarauksia.

Pohjois-Karjalan maakuntahallitus käynnisti 21.12.2015 Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 laatimisen. Maakuntakaavatyö on luonteeltaan kokonaismaakuntakaavan tarkistus eli tavoitteena on saattaa maakuntakaava ajan tasalle.

Kaavatyössä käydään läpi aiempien vaihemaakuntakaavojen ajantasaisuus. Näiden tarkistusten ohella kaava tulee sisältämään myös uusia maankäyttöteemoja. Kokonaisvaltainen käsittely antaa hyvät mahdollisuudet pohtia maakuntakaavan strategisuutta ja maankäytön ylikunnallista, maakunnallista ja valtakunnallista merkitystä.
Kokonaismaakuntakaava käsittää Pohjois-Karjalan kaikki kunnat ja se korvaa hyväksytyksi tultuaan aiemmat vaihemaakuntakaavat.

Pohjois-Karjalan maakuntakaavan 2040 osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut keväällä 2016 nähtävillä.

4.1.3 Yleiskaavat

Suunnittelualueella on voimassa Pielisen-Kuokkastenjärven rantaosayleiskaava, jonka kaupungin valtuusto on hyväksynyt 26.4.2001 §50.

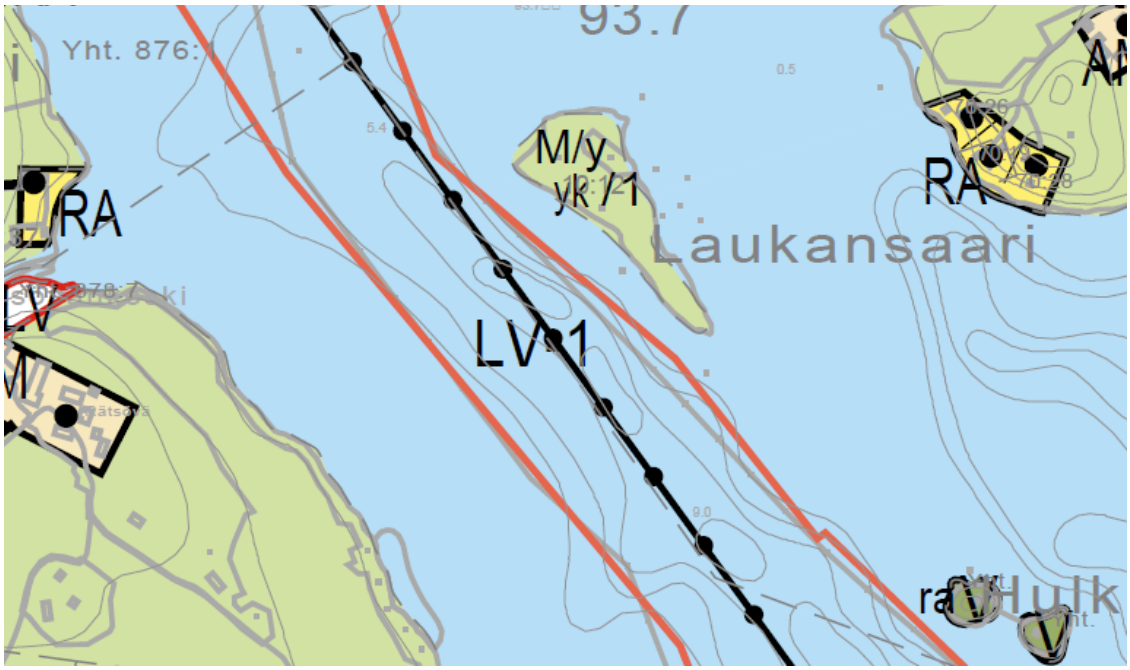

Kuva 3 Ote voimassa olevasta rantaosayleiskaavasta Laukansaaren alueella.

Laukansaareen on osoitettu kaavassa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M/y) sekä osa-alue, jolla on kasvillisuuden kannalta merkittäviä arvoja.

M/y

Maa- ja metsätalousvaltainen alue,
jolla on merkittäviä ympäristöarvoja.
Alue on varattu pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön.

Maankäyttö- ja rakennuslain 41 § 1 mom:n nojalla määrätään, että 200 metrin levyisellä keskivedenkorkeuden mukaisella rantavyöhykkeellä kielletään pysyvä rakentaminen ja rakennelmien tekeminen sekä alueen lakimetsien hakkauksissa tulee noudattaa erityistä varovaisuutta, jottei hakkuut näkyisi järvimaisemaan häiritsevästi.

yk

Osa-alue, jolla on kasvillisuuden kannalta merkittäviä luonnonsuojelullisia arvoja *(/1..= kohdenumero)*.

Maankäyttö- ja rakennuslain 41 § 2 mom:n nojalla osa-alueella kielletään rakentaminen ja rakennelmien tekeminen sekä toiminnot, jotka vaarantavat osa-alueen suojeluarvoja.

Osa-alueella olevien niittyjen ja lehtojen säilyminen tulee varmistaa tarpeellisilla hoitotoimenpiteillä.

Porosaaressa suunnittelualueelle on osoitettu loma-asuntoaluetta (RA). Kaavamuutos koskee suunnittelualueella olevaa pohjoisempaa lomarakennuspaikkaa.

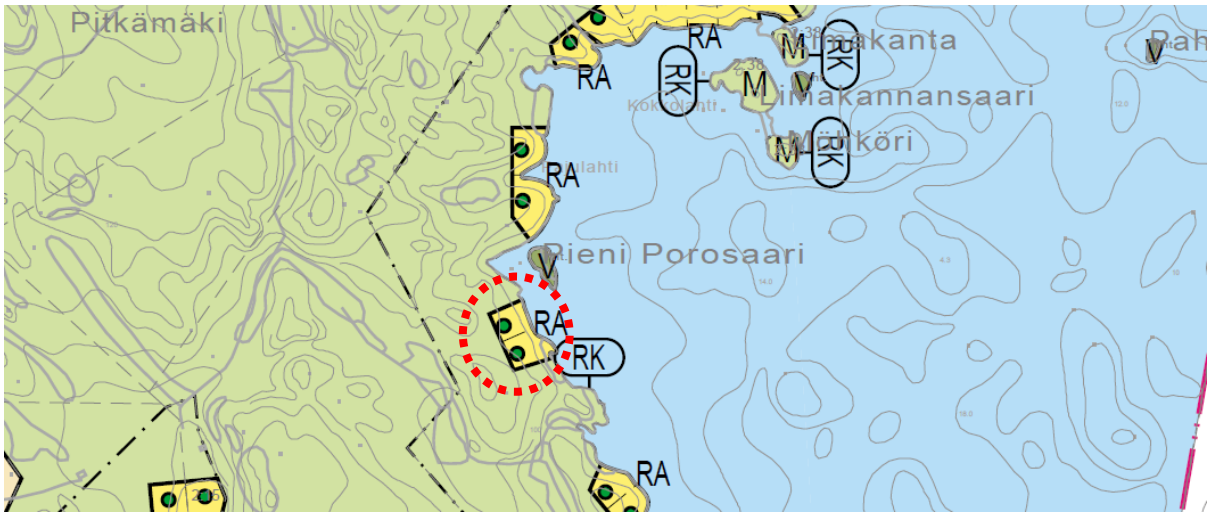

Kuva 4 Ote voimassa olevan kaavan kohdalta Porosaaresta. Suunnittelualue on osoitettu kuvaan punaisella ympyrällä.

RA

Loma-asuntoalue.
Alue on tarkoitettu pääasiassa omarantaisia loma-asuntoja varten. Kullekin rakennuspaikalle saa rakentaa enintään ½l tai l½ -kerroksisen loma-asunnon ja rantasaunan sekä muut tarpeelliset talousrakennukset.

Rakennuspaikan rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla mantereella enintään 140 k-m² ja saarissa enintään 80 k-m², lukuun ottamatta Kynsi-, Uramon-, Retu-, ja Porosaarta, joissa rakennuspaikan yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 100 k-m².

Rakennuksen kerrosalaa ja kerroslukua määriteltäessä on otettava huomioon rakennuspaikan koko, rakennuksen etäisyys rantaviivasta, maaston kaltevuus ja rakennuksen maisemaan soveltuvuus.

4.1.4 Asemakaavat

Porosaaressa on voimassa Pielisten saarten ranta-asemakaava, jonka Pohjois-Karjalan ympäristökeskus on vahvistanut 6.9.1995.

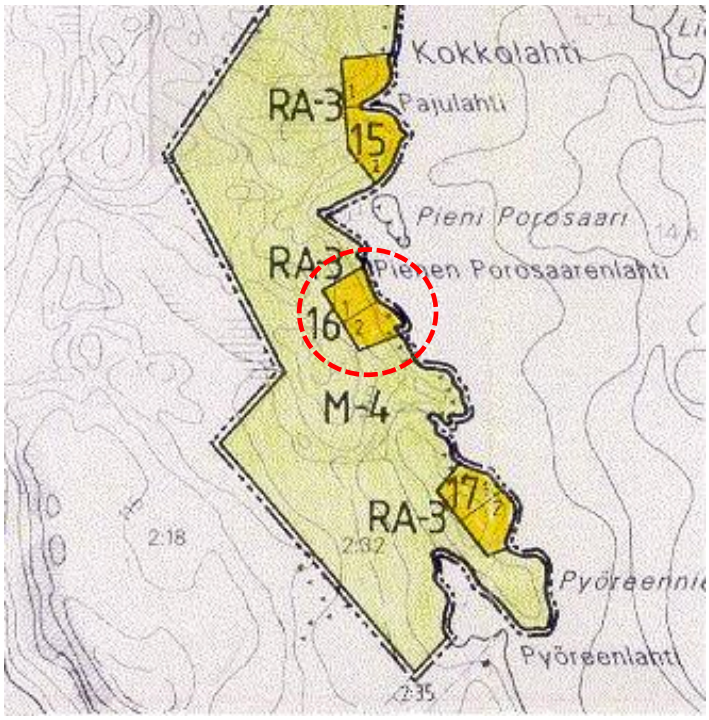

Kuva 5 Ote Pielisen saarten ranta-asemakaavasta suunnittelualueen kohdalla. Suunnittelualue on rajatu kuvaan punaisella aluerajauksella.

Suunnittelualueelle on osoitettu loma-asuntojen korttelialuetta, RA-3.

RA-3 LOMA-ASUNTOJEN KORTTELIALUE.

Kunkin rakennuspaikan koon tulle olla vähintään 3000 m^2 ja rantaan rajoittuvien rakennuspaikkojen rantaviivan tulee olla vähintään 40 m.

Kullekin rakennuspaikalle saa rakentaa yhden enintään puolitoistakerroksisen loma-asunnon, saunan ja talousrakennuksen, joiden rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla saarissa enintään 120 m^2 ja mantereella enintään 140 m^2. Edellä sanotusta poiketen voidaan korttelissa 5 käyttää vaihtoehtoisesti suurimpana sallittuna kerroslukuna kerroslukua I, jolloin 1. kerroksen alapuolelle voidaan lisäksi sijoittaa kerrosalaan laskettavia tiloja, joiden määrä voi olla enintään puolet 1. kerroksen kerrosalasta.

Loma-asuntorakennukset on sijoitettava vähintään 30 m etäisyydelle keskiveden mukaisesta rantaviivasta. Enintään 25 k-m^2 suuruisen erillisen saunarakennuksen minimietäisyys rantaviivasta on kuitenkin 15 m. Em. 30 m minimietäisyydestä poiketen on korttelin 5 rakennuspaikoilla 2-5, korttelin 7 rakennuspaikalla 1, korttelin 12 rakennuspaikalla 1, kortteleissa 14 ja korttelin 20 rakennuspaikalla 2 loma-asuntorakennuksen minimietäisyys rantaviivasta 25 m. Em. rakennusten sijoittelumääräykset eivät koske jo olevia rakennuksia.

4.1.5 Rakennusjärjestys

Lieksan ja Nurmeksen kaupungeilla on yhteinen rakennusjärjestys. Nurmeksen kaupunginvaltuusto on hyväksynyt sen 26.1.2012.

Rakentamisesta ranta-alueelle todetaan mm. että ”rakennettaessa ranta-alueille tulee erityistä huomiota kiinnittää rakennusten korkeusasemaan, muotoon, ulkomateriaaleihin ja väritykseen. Rakennuspaikalla tulee rantavyöhykkeen kasvillisuus pääosin säilyttää ja vain harventaminen on sallittua. Rakennuksien ja rannan välisen maastoalueen puusto tulee säilyttää suojametsänä.”

4.1.6 Pohjakartta

Pohjakarttana on käytetty vektorimuotoisilla kiinteistörajatiedoilla täydennettyä maastokarttaa. Osayleiskaavan kartta on mittakaavassa 1:10 000.

4.1.7 Muinaisjäännökset

Kaavoitettavalle alueelle ei sijoitu muinaisjäännöksiä.

4.2 Alueen yleiskuvaus

Porosaaren itäreunalle Kokkolahteen on osoitettu 6 kpl omarantaisia lomarakennuspaikkoja. Näistä 2 kpl on rakennettu. Suunnittelualueen lähistöllä on vähäistä loma-asutusta ja tontit ovat kokonaan yksityisessä omistuksessa. Porosaari on muutoin normaalissa maa- ja metsätalouskäytössä. Laukansaarella ei sijaitse loma- tai vakituista asutusta. Alue on normaalissa maa- ja metsätalouskäytössä.

Kaupalliset palvelut sijoittuvat Nurmeksen keskustaan.

4.3 Luonto- ja luonnonympäristö

Luontoarvot on kartoitettu Pielisen – Kuokkastenjärven rantaosayleiskaavanyhteydessä.

Pielisen ja Kuokkastenjärven rantaosayleiskaavaa varten on laadittu mm. seuraavat luontoselvitykset:

- Kasvillisuuskartoitus ja ilmakuvaus (T:mi Kimmo Inki, T:mi Jari Venetvaara). *Tutkimuksen tavoitteena oli kartoittaa ja arvioida Nurmeksen alueella Pielisen, Kuokkastenjärven ja Lautiaisen vesi- ja rantakasvillisuuden tyypit, uhanalaisten lajien kasvupaikat, uhanalaiset biotoopit sekä arvokkaat kasvillisuus- ja kasvistokohteet, laatia arvoluokitus kohteiden edustavuuden, harvinaisuuden ja tyypillisyyden perusteella, tehdä ehdotukset eri toiminnoille soveliaista alueista ja mahdollisista jatkotutkimustarpeista sekä koota aineisto selvitysraportiksi ja kartoiksi*.

- Linnustoselvitys (Juuan lintuharrastajat ry). *Tarkoitus oli selvittää Pielisen pohjoisosan selkävesilinnuston tärkeimmät pesimäalueet, myös tiedossa olevat petolintureviirit tarkastettiin, sekä havainnoitiin rantavyöhykkeen linnusto. Kartoitus suoritettiin kesällä ja syksyllä 1991 sekä keväällä ja kesällä 1992.*

- Maastomuotoinventointi (P-K:n vyp / Ari Lyytikäinen). *Tavoitteena oli kartoittaa ja arvioida Nurmeksen geologisesti, geomorfologisesti ja maisemallisesti merkittävät maankamaran muotojen alueet, laatia arvoluokitus muodostumien edustavuuden, monipuolisuuden, harvinaisuuden ja säilyneisyyden perusteella, tehdä ehdotukset eri toiminnoille soveliaista alueista ja mahdollisista jatko-tutkimustarpeista.*

Nurmeksen alue kuuluu lähes kokonaan Vuoksen vesistöalueeseen kuuluvaan Pielisen vesistöön, jonka latvahaarat ulottuvat kaikkialle kunnan alueelle. Latvavesistä tärkeimmät ovat Saramojoen ja Haapajärven - Valtimojärven vesistöalueet.

Nurmes kuuluu boreaaliseen havumetsävyöhykkeeseen ja sen alajaossa Pohjanmaan-Kainuun kasvi-maantieteelliseen alueeseen. Alueella kohtaavat eteläiset ja pohjoiset lajit ja kasvillisuustyypit. Pohjoisesta on levinnyt lähinnä soiden ja suoniittyjen kasveja. Metsät eivät ulkonäöltään suuresti poikkea Etelä-Suomeen verrattuna, mutta puuston kasvu on hitaampaa ja kasvilajeja on vähemmän. Vaaramaasto kuusimetsineen ja rinnesoineen on tyypillistä Pohjois-Karjalaa. Tuoreet kangasmetsät ovat vallitsevia.

Suunnittelualueella Laukansaari on jaoteltu alueellisesti arvokkaaksi kohteeksi

ALUEELLISESTI ARVOKKAAT KOHTEET (luokka III)
Alueellisesti arvokkaiden kohteiden merkitys ei ole yhtä suuri kuin maakunnallisen arvoluokan kohteilla. Kohteet ovat yksipuolisempia, pienempiä tai niillä on enemmän ihmistoiminnasta aiheutuvia häiriötekijöitä.

Kasvillisuus: Kuokkastenjärven Laukansaari (2.3 ha) (kohde; yk/1) on lehtipuuvaltainen vanha laidunsaari. Saarella on runsaasti vanhoja koivuja. Kasvistoltaan saari on melko arvokas. Länsiranta on kivikkoinen ja itäranta matala ja mutapohjainen.

Häiriötekijät: Saaren länsipuolella on puunpudotuspaikka, joka aiheuttaa melua, veden samentumista ja likaantumista sekä liikennettä.

Kaavassa huomioitavaa: Saari tulisi säilyttää edelleen rakentamattomana. Saaren kasvillisuuden säilyminen avoimena tulee selvittää.

4.4 Maanomistus

Kaavamuutosalueet ovat yksityisessä omistuksessa.

4.5 Yhdyskuntarakenne sekä rakennettu ympäristö

Metsäiset vaarat sekä vesistöt ovat leimaa-antavia kaupunkirakenteelle ja maisemalle. Nurmesta hallitsee Pielisen vesistö, jonka latvahaarat ulottuvat kaikkialle Nurmeksen ja Valtimon alueelle.

Pielisen ja Kuokkastenjärven mannerrannat ovat tiheään loma-asutettuja. Maaperältään ne ovat kivikkoisia ja karuja. Maanviljelysmaisemat luovat vaihtelua muuten metsäisten (väliin hakattujenkin) vaarojen järvimaisemaan.

Laukansaari on rakentamaton, Porosaaressa on vähäistä loma-asutusta. Kuokkastenjärven länsipuolelle sijoittuu Savikylän kyläkeskittymä. Porosaaren itäpuolelle taas sijoittuu Varpasen asutustihentymä. Muutoin ranta-alueille sijoittuu pääasiassa haja-asutusta Nurmeksen keskustaa lukuun ottamatta.

5 YLEISKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

5.1 Osayleiskaavan muutoksen suunnittelun tarve

Kaavamuutoshankkeen tavoitteena on siirtää yksi lomarakennuspaikka Porosaaresta Laukansaareen. Kaava on tullut vireille maanomistajan aloitteesta.

Laukansaaren on tarkoitus tuoda lampaita aina kesäksi, jotka pitäisivät saaren niityn avoimena ja säilyttäisi sen luontoarvot. Lampaiden hoidon helpottamiseksi saareen on tarkoitus rakentaa pieni saunamökki ja varasto.

5.2 Osayleiskaavaluonnos

Kuva 6 Ote kaavaluonnoksesta, Laukansaari

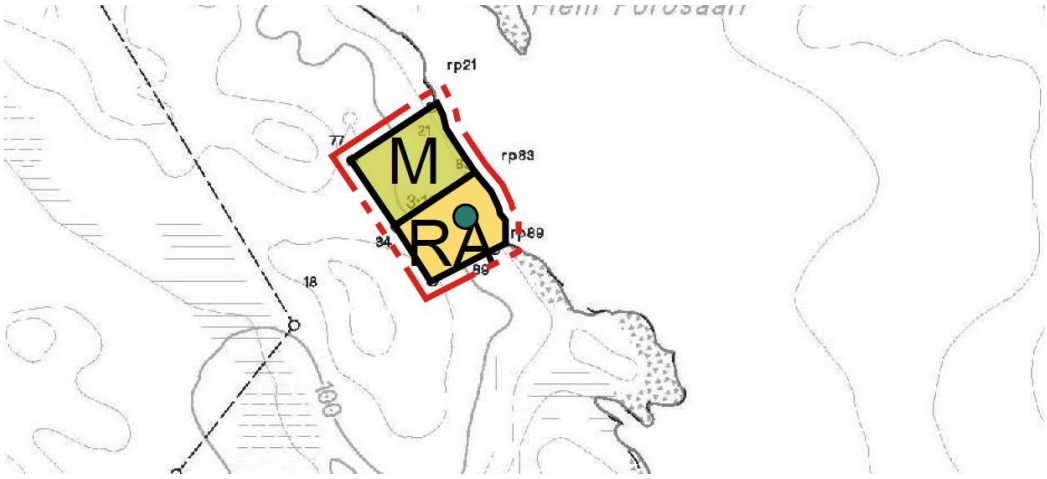

Kuva 7 Ote kaavaluonnoksesta, Porosaari

Kaavaluonnos asetetaan nähtäville 23.9. -24.10.2016 väliseksi ajaksi.

Kaavaluonnoksesta saatiin lausunnot Museovirastolta, Pohjois-Karjala ELY-keskukselta, Pohjois-Karjalan maakuntaliitolta sekä PKS Sähkönsiirto Oy:ltä. Lausunnot ja vastine ovat kaavaselostuksen liitteenä.

Lausuntojen perusteella kaavaselostusta on täydennetty.

5.3 Osayleiskaavaehdotus

Osayleiskaava ehdotus valmistui lokakuussa 2016. Kaavakarttaa tai määräyksiin ei ole tehty muutoksia.

5.4 Osayleiskaava

Täydennetään prosessin aikana.

6 YLEISKAAVA JA SEN PERUSTEET

6.1 Mitoitus

Alkuperäisen rantaosayleiskaavoituksen suunnittelun peruslähtökohtana on pidetty kulloinkin voimassa olevia säännöksiä, vuoden 1970 vaihteessa ollutta kiinteistöjakoa ja valtuuston 15.11.1993 hyväksymiä kaavoitustavoitteita ja mitoitusohjeita sekä erikseen laadittua ympäristöselvitystä ja analyysiä. Pielisen-Kuokkastenjärven rantaosayleiskaavan alueelle ei tule muutoksia rakennuspaikkamäärässä.

Voimassa olevassa rantaosayleiskaavassa RA-tontilla Porosaaressa Rakennuspaikan rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 100 Kem^2. Porosaaresta poistuu yksi RA-tontti kokonaan ja rakennusoikeutta siirretään ainoastaan 50 kem^2 Laukansaareen. Näin ollen kokonaisrakennusoikeus voimassa olevan rantaosayleiskaavan alueella vähenee 50 kem^2 .

6.2 Aluevaraukset

Seuraavassa on kuvattu perustelut osayleiskaavan muutoksessa käytetyille merkinnöille.

6.2.1 Loma-asuntoalueet

YLEISKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET:

RA

LOMA-ASUNTOALUE.
Alue on tarkoitettu pääasiassa omarantaisia loma-asuntoja varten.
Kullekin rakennuspaikalle saa rakentaa enintään ½I- tai I½- kerroksisen loma-asunnon ja rantasaunan sekä muut tarpeelliset talousrakennukset.

Rakennuspaikan rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla mantereella enintään 140 k-m² ja saarissa enintään 80 k-m², lukuun ottamatta Kynsi-, Uramon-, Retu-, ja Porosaarta, joissa rakennuspaikan yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 100 k-m².

Rakennuksen kerrosalaa ja kerroslukua määriteltäessä on otettava huomioon rakennuspaikan koko, rakennuksen etäisyys rantaviivasta, maaston kaltevuus ja rakennuksen maisemaan soveltuvuus.

RA-alueena osoitetaan voimassa olevan kaavan mukainen loma-asuntopaikka Porosaaressa

1.1.1 Maa- ja metsätalousvaltainen alue

M/y

MAATALOUS- JA METSÄVALTAINEN ALUE, JOLLA ON MERKITTÄVIÄ YMPÄRISTÖARVOJA.
Alue on varattu pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön.

Maankäyttö- ja rakennuslain 41 § 1 mom:n nojalla määrätään, että 200 metrin levyisellä keskivedenkorkeuden mukaisella rantavyöhykkeellä kielletään pysyvä rakentaminen ja rakennelmien
tekeminen sekä alueen lakimetsien hakkauksissa tulee noudattaa erityistä varovaisuutta, jottei hakkuut näkyisi järvimaisemaan häiritsevästi.

6.2.2 Muut merkinnät ja määräykset

yk/1

Osa-alue, jolla on kasvillisuuden kannalta merkittäviä luonnonsuojelullisia arvoja *(/1..= kohdenumero)*.
Maankäyttö- ja rakennuslain 41 § 2 mom:n nojalla osa-alueella kielletään rakentaminen ja rakennelmien tekeminen sekä toiminnot, jotka vaarantavat osa-alueen suojeluarvoja.
Osa-alueella olevien niittyjen ja lehtojen säilyminen tulee varmistaa tarpeellisilla hoitotoimenpiteillä.

t8

Osa-alue, jolle voidaan rakentaa metsätalouden käyttöä palveleva majoittumis-/saunarakennus ja talousrakennus.
Rakennusten yhteinen kerrosala saa olla enintään 50 m².

Yk/1 osa-alueena osoitetaan paikallisesti arvokas luontokohde. Luontoarvojen säilyminen tulee varmistaa tarpeellisilla hoitotoimenpiteillä. T8 osa-alueella osoitetaan rakennusoikeus Laukansaareen.

6.2.3 Yleismääräykset (voimassa olevan kaavan mukaisesti)

Rakentamisen yleiset perusteet

Maankäyttö- ja rakennuslain 72 § 1 momentin nojalla määrätään, että AO, AM, RA, RM, LV, SR -alueilla sekä osa-alueilla tai kohteilla, joilla kaavassa sallitaan rakentamista, tätä yleiskaavaa saadaan käyttää rakennusluvan myöntämisen perusteena.

Maankäyttö- ja rakennuslain 43 § 2 mom:n nojalla määrätään, että yleiskaava-alueella, lukuun ottamatta maa- ja metsätalousalueita, ellei kaavassa ole toisin määrätty, ovat ilman maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:ssä tarkoitettua lupaa kiellettyjä maisemaa muuttavat

maanrakennustyöt, puiden kaataminen tai muut näihin verrattavat ympäristön luonnetta muuttavat toimenpiteet *(toimenpiderajoitus)*.

Alueiden rakentamisessa noudatetaan kunnan rakennusjärjestyksessä olevia määräyksiä, ellei kaavassa ole toisin määrätty. Metsänhoidossa tulee noudattaa metsälaissa määrättyjä periaatteita, ellei kaavassa ole toisin määrätty.

AO-, AM-, AT, RA- ja RM -alueiden määräyksiä
- Muodostettavan rakennuspaikan vähimmäiskoko on AO -alueilla 4000 m² ja RA-alueilla vähintään 2500 m². Asuinrakennusten etäisyys keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta tulee olla AO, AM ja AT, -alueilla vähintään 40 m ja RA ja RM -alueilla vähintään 30 m, mikäli maasto- ja maisemalliset olosuhteet eivät muuta edellytä. AO ja RA -alueilla kullakin rakennuspaikalla rakennusten lukumäärä saa olla enintään 3 - 4 kpl.

- Uudisrakennuksen etäisyyden valta- ja kantatien keskilinjasta tulee olla vähintään 100 metriä, elleivät rinnakkaistiejärjestelyt tai edulliset luonnonolosuhteet muuta aiheuta, kuitenkin vähintään 45 dB melualueen ulkopuolelle (nykyisillä liikennemäärillä se on noin 65 - 70 metriä tien keskilinjasta).

- Rakennuspaikat tulee muodostaa siten, ettei valta- ja kantateille synny uusia kiinteistökohtaisia yksityistieliittymiä.

- Rakennusten tulvavaikutuksille arkojen rakenneosien ja talousvesien imeytysalueiden alin sallittu korkeus on 96.10 N60- järjestelmässä. Imeytyksestä ei saa olla haittaa omalle eikä naapurin talousvesilähteelle.

- Asuinrakennukseen liittyvä erillinen kerrosalaltaan enintään 20 m²:n suuruinen sauna- ja talousrakennus voidaan sijoittaa vähintään 15 m:n etäisyydelle keskiveden mukaisesta rantaviivasta, ellei kaavassa ole toisin määrätty, ei kuitenkaan rantavyöhykkeen avoimiin osiin.
- Rakennuspaikkaan liittyvän erillisen enintään 10 m² :n suuruisen grillikatoksen saa sijoittaa maalle vähintään 10 m:n etäisyydelle rantaviivasta.
- Rakennusten tulisi olla harjakattoisia ja ikkunoiden useampi jakoisia.
- Asuinrakennusta varten tulee olla riittävästi laadultaan soveltuvaa talousvettä.

Jätevesimääräykset
Suositeltavin käymälävaihtoehto rantavyöhykkeellä on kuivakäymälä. Mikäli vesikäymälä jostain pakottavasta syystä (rakennuslupa-hakemuksessa erityisesti perusteltava) on lomarakennukseen rakennettava, on suositeltavin käymälävesien puhdistusvaihtoehto maasuodatus tai pienpuhdistamo. Käsitellyn jäteveden purkupaikan tulee sijaita vähintäänkin 30 metrin päässä rantaviivasta. Mikäli puhdistamo ei tule kyseeseen on käymälä varustettava tyyppihyväksytyllä lokasäiliöllä ja sijoitettava, alueen maalajista riippuen, vähintään 40 - 100 m:n päähän rantaviivasta. Saariin ja alueille jolle ei voida järjestää tieyhteyttä, ei saa rakentaa vesikäymälää. Sakokaivoliete ja lokasäiliön liete on asianmukaisesti kuljetettava kunnan jäteveden puhdistamolle tai muuhun kunnan ympäristöviranomaisen osoittamaan laitokseen tai käsiteltävä kunnan ympäristöviranomaisen hyväksymällä muulla tavalla.

Talousvedet on esikäsiteltävä saostuskaivojen kautta ennen maahan imeyttämistä vähintään 20 m:n etäisyydelle rantaviivasta alueella jonne tulvavesi ei nouse. Jätevesiä ei saa johtaa vesistöön. Jätteiden käsittelyssä ja keräyksessä noudatetaan Nurmeksen kaupungin yleisiä jätehuollonmääräyksiä. Jätteiden ja jätevesien käsittelystä tulee olla rakennuslupahakemuksessa asianmukaisiin selvityksiin perustuva suunnitelma.

Rakennusten ympäristöön sopivuus ja maisema
Rakennusten ja rakenteiden tulee sopeutua malliltaan, materiaaleiltaan, mittasuhteiltaan ja väritykseltään luonnon-maisemaan eikä niitä saa sijoittaa avoimille ranta- ja peltoalueille. Uudet rakennukset on pyrittävä sijoittamaan olemassa olevien rakennusten ja rakennus-

ryhmän yhteyteen ja maisemoimaan istutuksin. Maisemaa tulee käsitellä siten, että alueiden ominaispiirteitä ei olennaisesti muuteta. Luonnontilaista rantaviivaa ei saa muuttaa tai siirtää kaivamalla, louhimalla tai pengertämällä.

Rakentaminen ja liikennöinti
Rakennettaessa saareen tai alueelle, jolle ei voida järjestää tieyhteyttä, tulee rakennusluvan hakijan osoittaa ennen luvan myöntämistä käyttökelpoinen venevalkama, johon hakijalla on pysyvä käyttö- ja rasiteoikeus. Teiden ja sähkölinjojen sijoittamisessa on maasto- ja maisemalliset olot otettava huomioon siten, ettei tie- tai sähkölinjaus aiheuta laajalle näkyviä haitallisia muutoksia järvimaisemaan. Ennen rakennuslupien myöntämistä on valtakanta- ja yhdysteiden varteen sijoittuville uusille rakennuspaikoille saatava liittymälupa.
Ennen kuin myönnetään rakennuslupa alueelle, jonka läheisyyteen sijoittuu väylämerkkejä, niiden apumerkkejä tai muita vesiliikennemerkkejä, tulee JSMP:lle varata mahdollisuus rakentamisohjeiden antamiseen. Rakentamisessa alueelle tulee ottaa huomioon, ettei rakentamisella estetä tai vaikeuteta väylämerkinnän ja muun vesiliikennemerkinnän käyttöä ja ylläpitoa. Merkkejä ei saa poistaa tai peittää ilman merenkulkupiirin lupaa.

7 VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

7.1 Yleistä

Kaavan vaikutukset ovat vähäisiä, sillä kaavalla poistetaan rakentamispaikkoja Porosaaresta. Lomarakentamisen alueet vähenevät ja maa- ja metsätalousvaltainen alue lisääntyvät.

Laukansaareen mahdollistetaan rakentamista 50 kem^2. Rakentamisen määrä on kuitenkin niin vähäinen, että luontoarvot pystytään turvaamaan sillä.

7.2 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Muutoksella ei ole vaikutuksia rakennettuun ympäristöön. Porosaaressa rakentaminen vähenee ja Laukansaareen on mahdollista rakentaa pieni mökki.

Kaavamääräyksillä ohjataan rakentamisen sopeuttamista maisemaan seuraavasti:

”Rakennusten ja rakenteiden tulee sopeutua malliltaan, materiaaleiltaan, mittasuhteiltaan ja väritykseltään luonnon-maisemaan eikä niitä saa sijoittaa avoimille ranta- ja peltoalueille. Uudet rakennukset on pyrittävä sijoittamaan olemassa olevien rakennusten ja rakennusryhmän yhteyteen ja maisemoimaan istutuksin. Maisemaa tulee käsitellä siten, että alueiden ominaispiirteitä ei olennaisesti muuteta. Luonnontilaista rantaviivaa ei saa muuttaa tai siirtää kaivamalla, louhimalla tai pengertämällä.”

7.3 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Rakennuspaikan siirtäminen paikasta toiseen ei aiheuta juurikaan muutoksia luontoon tai luonnonympäristöön. Rakentamisalue siirtyy paikasta toiseen. Laukansaareen osoitetulle rakennusalalle ei kohdistu erityisiä luontoarvoja. Saaren muiden alueiden osalta luontoarvoja voidaan vaalia paremmin, kun lampaiden laiduntaminen tulee mahdolliseksi.

Luonnon monimuotoisuus ei vähene.

7.3.1 Vaikutukset pohjavesiin

Kaava-alue ei sijoitu pohjavesialueelle.

7.4 Vaikutukset maisemaan

Muutoksella ei ole oleellista vaikutuksia maisemaan. Rakentamattomana ollut Porosaaren tontti pysyy edelleen rakentamattomana. Laukansaaressa rakentaminen vaikuttaa Kuokkastenjärven länsirannalta avautuvaa maisemakuvaa, kun saaren länsikulma tulee rakentamisen piiriin. Muutos maisemassa on melko vähäinen kun huomioidaan se, että Kuokkastenjärven ranta-alueet ovat melko rakennettuja. Kaavamääräyksin ohjataan rakentamisen sopeuttamista maisemaan ja ympäristöön (ks. kohta 7.2), mikä vähentää maisemaan kohdistuvia vaikutuksia.

7.5 Taloudelliset vaikutukset

Kaavamuutoksella on taloudellisia vaikutuksia ainoastaan maanomistajille.

7.6 Sosiaaliset vaikutukset

Kaavamuutos ei vaikuta yleiseen virkistyskäyttöön. Kaavalla ei ole vaikutusta virkistysalueisiin eikä ulkoilureitteihin. Kaava ei toteutuessaan heikennä alueen sosiaalisen ympäristön turvallisuutta.

7.7 Yhteenveto vaikutuksista

Osayleiskaava on laadittu siten, että suunnitteluratkaisut tukevat ja tarkentavat maakuntakaavassa esitettyjä suunnitteluperiaatteita alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän mukaisesti.

MRL 39 §:ssä tarkoitetut seikat on selvitettävä ja otettava huomioon siinä määrin kuin laadittavan yleiskaavan ohjaustavoite ja tarkkuus sitä edellyttävät. Yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa. Pielisen-Kuokkastenjärven rantaosayleiskaavan muutoksessa, Laukansaari ja Porosaari, on huomioitu MRL 39 §:n sisältövaatimukset.

8 KAAVAMERKINNÄT JA MÄÄRÄYKSET

Kaavamääräykset ovat liitteenä. Yleismääräyksissä on ohjeet jäte- ja vesihuollosta ja metsänkäsittelystä sekä yleisiä ohjeita rakentamiseen vaikuttavista seikoista.

9 TOTEUTTAMINEN

Kaavaa voidaan alkaa toteuttaa välittömästi kaavan saatua lainvoiman.

Kaava on oikeusvaikutteinen rantaosayleiskaava. Maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:ssä määrätään yleiskaavan oikeusvaikutuksista muuhun suunnitteluun ja viranomaistoimintaan.

Kuopiossa 17.10.2016

FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy

Timo Leskinen,
aluepäällikkö, DI

Susanna Paananen
suunnittelija, Ins.Amk